

Nr 283.

Av herr **Löfvander** och herr **Elofsson, Gustaf**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lantarbetstidslag.

I anledning av att Kungl. Maj:t i proposition nr 360 föreslagit att arbetstiden för arbetare med blandat arbete (§ 4 1 mom. a) lantarbetstidslagen) skall beräknas för veckoperiod, få vi anföra följande.

Visserligen reglerar lantarbetstidslagen allenast arbetstiden vid jordbruket, men då här ifrågavarande arbetare enligt såväl kollektivavtal som praxis erhålla vissa fridagar, som öva inflytande på möjligheten att uttaga den medgivna arbetstiden, måste vid fastställandet av arbetstidsbestämmelserna hänsyn tagas jämväl till fridagarnas fördelning.

Enligt såväl kollektivavtal som praxis erhålla arbetare med blandat arbete en fridag varannan vecka. Varje tvåveckorsperiod omfattar alltså 13 arbetsdagar och 1 fridag. Om arbetstiden anvisas för tvåveckorsperiod, kan densamma fördelas på de 13 arbetsdagarna. Om arbetstiden däremot anvisas för veckoperiod, blir följdén antingen att man i vecka, då fridag infaller, får avstå från den arbetstid, som belöper på fridagen, eller också får man på arbetsdagarna i dylik vecka uttaga längre arbetstid än på arbetsdagarna i vecka utan fridag. Det förstnämnda alternativet innebär att man under exempelvis december—februari i den ena veckan kan taga ut de medgivna 47 timmarna, medan man i påföljande vecka, om fridag då anvisas på en söckendag, kan taga ut blott 40 timmar. Det sistnämnda alternativet, som förutsätter en s. k. hoppande arbetstid, saknar vid jordbruket praktiskt intresse. Anvisandet av arbetstid per vecka innebär alltså i realiteten att en del av den medgivna arbetstiden icke kan uttagas.

I sin proposition utgår departementschefen från att arbetare med blandat arbete vintertiden behöver en arbetstid, som är något längre än den, som medgives för egentliga jordbruksarbetare. Men — och detta är det anmärkningsvärda — denna arbetstid anvisas på sådant sätt att den delvis ej kan uttagas. En dylik anordning, innebärande att man ger med ena handen och tar tillbaka med den andra, måste betecknas som meningslös. Då man konstaterat behovet av utökad arbetstid och anvisat sådan, bör densamma naturligtvis också anvisas på sådant sätt att den kan uttagas.

Övriga arbetare, som sysselsättas med djurskötsel, d. v. s. de egentliga djurskötarna, ha sin arbetstid beräknad för tvåveckorsperioder; detta beroende på att även dessa arbetare i regel ha sina fridagar fördelade på

dylika perioder. Varför arbetare med blandat arbete ifråga om periodindelning skulle ställas i ett annat läge än de egentliga djurskötarna, är icke klargjort och torde ej heller kunna klargöras. Det finnes ingen rimlig anledning att tillämpa annan periodindelning för det ena slaget av arbetare än för det andra.

Slutligen vilja vi framhålla att införande av veckoarbetstid för arbetare med blandat arbete innebär en ändring av principen i gällande lag, som icke har stöd i de praktiska förhållandena. Ända sedan lantarbetarnas arbetstid blev lagligen reglerad har f. ö. såväl arbetsrådet som parterna på arbetsmarknaden varit ense om att arbetstiden för arbetare med blandat arbete åtminstone till viss del måste beräknas för tvåveckorsperiod. Vid lagändringen 1939 anslöto sig statsmakterna till denna uppfattning. Det måste sägas vara besynnerligt att, då arbetsrådet nu utan angivande av bärande skäl gör sig till tolk för en motsatt uppfattning, Kungl. Maj:t följer med i helomvändningen.

Under hänvisning till det anförda få vi föreslå,

att riksdagen beslutar att 4 § 1 mom. a) lantarbetstidslagen gives följande lydelse:

»För varje brukningsdel må arbetstiden för en arbetare, som i regel användes till såväl djurskötsel som annat arbete (arbetare med blandat arbete), utgöra för dygn högst 10 timmar samt för två arbetsveckor i följd under januari, februari och december högst 94 timmar, under mars, oktober och november högst 104 timmar och under tiden april—september högst 108 timmar.

Vad nu sagts gälle ock den, som ersätter arbetare med blandat arbete under ledighet.»

Stockholm den 10 juni 1942.

Axel Löfvander.

Gust. Elofsson
i Vä.